

eugen dorcescu

POEMELE BĂTRÂNULUI – POEMAS DEL VIEJO

Traducción del rumano: *Rosa Lentini y Eugen Dorcescu*

SEMĂNĂTORUL
Editura - online
Noiembrie 2010

EUGEN DORCESCU

POEMELE BĂTRÂNULUI – POEMAS DEL VIEJO

(Traducción del rumano – *Elegii*, Ediciones Mirton, Timișoara, 2003 – : *Rosa Lentini y Eugen Dorcescu*)

Cubierta: N. N. Tomoniu, con la fotografía del autor.

1

Bătrânul
și-a simplificat,
și-a geometrizat
afectele. Spune
că ierarhia iubirilor sale

începe cu Iah Elohim, continuă
cu soția, nepoții, fiicele, cu
părinții și frații – cei după trup, cei întru credință – ,
se oprește la semeni,
diluându-se enorm, pentru a-i
cuprinde pe toți, pentru a
se distribui egal fiecăruia,
se întoarce apoi, revine la
el însuși, încrezătoare,
dar bătrânul nu vrea
s-o primească, el știe
că a iubi pe cineva dintre oameni
înseamnă
a dori să trăiești tu în locul lui
- spre a-l feri de ororile vieții –,
el știe
că a urî pe cineva înseamnă
a dori să îl faci pe acela să
trăiască în locul tău,
și bătrânul nici nu se iubește,
nici nu se urăște,
el nu mai trăiește de mult în
locul său,
el nu mai trăiește
în nici un loc
și n-a murit încă.

*

*El viejo
ha simplificado,
ha hecho un gráfico
de sus afectos. Dice
que la jerarquía de sus amores
comienza con Iah Elohim, continúa
con su esposa, con los nietos, las hijas, con
los parientes y los hermanos – los según la carne,
los según la fe –,
se detiene en los semejantes,*

*diluyéndose enormemente, para
repartirse por igual en cada uno,
luego vuelve, regresa a
sí misma, confiada,
pero el viejo no quiere
recibirla, sabe
que amar a alguien de entre los hombres
significa
desear vivir en lugar del otro
para protegerle contra los horrores de la vida,
sabe
que odiar a alguien significa
desear hacerle vivir
en lugar de uno,
y el viejo ni se ama a sí mismo
ni se odia,
hace mucho que ya no vive en
su espacio,
no vive
en lugar alguno
y no ha muerto todavía.*

2

Cadavrele încă vii din
oraş
i-au făcut bătrânului o
primire indiferentă, o primire
prietenoasă,
era soare, era cald,
maşinile goneau care-ncotro,
copacii fremătau,
acoperind morminte de
aer,
adia, subtil, a trecere, a
descompunere, a
putrezire,
în vitrine soarele

- harnic paracliser –
aprindea candelă, stingea
lumânări,
se făcuse din ce în ce mai cald,
cadavrele încă vii erau pline,
din creștet până-n tălpi,
cu viermi lungi de
sudoare.

*

*Los cadáveres aún vivos de
la ciudad
le dieron al viejo una
acogida indiferente, una acogida
amistosa,
hacía sol, calor,
los coches menudeaban por todas partes,
los árboles se estremecían
cubriendo tumbas de
aire,
olía, sutilmente, a pasaje, a
descomposición, a
podredumbre,
en los escaparates el sol
- sacristán diligente –
encendía candiles, apagaba
candelas,
cada vez hacía más calor,
los cadáveres iban llenos,
de pies a cabeza,
de largos gusanos
de sudor.*

3

Incompatibil cu

spațiul, cu timpul,
bătrânul își gustă, în
singurătate, acronia,
obligat, totuși, prin pârgă
necruțătoare a gravitației,
să rămână fixat într-un loc,
într-un topos, în spațiul
de care nu-l mai leagă nimic,
în afara repulsiei.
Dar și timpul deșiră și
sfâșie – timpul, criminal nevăzut,
adânc împlântat
în inima spațiului, adânc
împlântat în trupul
bătrânului,
mușcându-i sufletul,
însângerându-i sufletul,
noaptea, mai ales,
noaptea târziu,
colindând prin coșmaruri,
ca o hienă.

*

*Incompatible con
el espacio, con el tiempo,
el viejo se complace, en
soledad, acrónico,
obligado, sin embargo, por la palanca
implacable de la gravitación,
a quedarse fijado en un sitio,
a un topos, al espacio
al cual ya nada le vincula,
excepto la repulsión.
Pero incluso el tiempo deshace y
desgarra – el tiempo, criminal invisible,
profundamente clavado
en el corazón del espacio, profundamente
clavado en el cuerpo*

*del viejo,
mordiéndole el alma,
ensangrentándole el alma,
por la noche sobre todo,
tarde por la noche,
recorriendo las pesadillas,
como una hiena.*

4

Bătrânul e atât de
singur, încât
a umplut, cu firava lui
substanță, spațiul și
timpul,
bătrânul e atât de
singur, încât
nu-și mai află loc în
spațiu și timp, s-a ghemuit în
vechiul lui faeton de
cenușă,
cu vizitiu de
cenușă,
cu doi cai de
cenușă,
stă rezemat pe tapiseria
de scrum și cenușă,
străbate un peisaj
neînchipuit de pustiu,
neînchipuit de frumos,
operă a incinerării universale,
străbate un peisaj peste care
noaptea coboară definitiv,
o singură flăcăruie, un rest
al incendiului cosmic, îi
luminează,
de foarte departe,
drumul alb,
de cenușă.

*

*El viejo está tan
solo, que
ha llenado, con su delicada
sustancia, el espacio y
el tiempo,
el viejo está tan
solo, que
no halla lugar en
el espacio y en el tiempo,
se ha agachado en
su antigua carroza de
ceniza,
con un cochero de
ceniza,
con dos caballos de
ceniza,
respaldado por la tapicería
de ceniza,
recorre un paisaje
inimaginablemente desierto,
inimaginablemente bello,
obra de la incineración universal,
un paisaje sobre el cual
la noche desciende definitivamente,
una sola pequeña llama, un resto
de incendio cósmico,
alumbra,
desde muy lejos,
su blanco camino
de ceniza.*

5

Fiicele bătrânului nu
l-au uitat, deși, de fapt,

nu-l mai țin minte.
El nu le-nvinovățește, el nu
învinovățește niciodată pe
nimeni (poate tocmai de-aceea
nu-l mai țin minte),
el contemplă liniștit marele
râu al timpului (seamănă cu
Ibrul, își zice),
așteaptă clipa când își
va îmbrățișa mesagerul de
flăcări,
când va intra și se va
face nevăzut în familia
focului,
când fiicele focului,
nepoții focului vor
deveni
propria sa
familie.

*

*Las hijas del viejo no
le han olvidado, aunque, de hecho,
casi no le recuerdan.
Él no las acusa, nunca
acusa
a nadie (quizá
por eso no le recuerdan),
contempla tranquilo el gran
río del tiempo (se parece a
Ibru, se dice a sí mismo),
espera el momento de
abrazar a su mensajero en
llamas,
cuando entre y se
haga invisible en la familia
del fuego,
cuando las hijas del fuego,*

*los nietos del fuego
lleguen a ser
su propia
familia.*

6

Bătrânului
i s-a făcut atât de lehamite
de ziua
ploioasă, de
înfățișarea orașului,
de piața duhnitoare,
de semenii murdari, săraci,
zbârliți, sperați,
i s-a făcut atât de
lehamite de sine însuși, de
propria-i viață,
încât, întors acasă,
și-a șters, cu
un gest decis, decisiv,
și-a șters, de pe
pânza goală a zilei,
statura, umbra
și urmele –
atât înapoi, cât și
înainte.

*

*Tanto le asquea
al viejo
el día
lluvioso, el
aspecto de la ciudad,
el mercado hediondo,
los semejantes sucios, pobres,
erizados, desesperados,
tanto se asquea de sí mismo,*

*de su propia vida,
que, una vez en casa,
ha borrado, con
un gesto decidido, decisivo,
ha borrado, sobre
la tela vacía del día,
su estatura, su sombra
y sus huellas –
tanto hacia atrás
como hacia adelante.*

7

Soarele – cu lumina lui,
răspândită, inegal, deasupra
oraşului –
î se pare bătrânului că are o
alură de sfinx.
N-ar putea explica sursa şi
geneza acestei analogii,
nici nu se străduieşte să le explice,
trăieşte, pur şi simplu, imensa
oboseală a enigmei,
imensa povară a razelor
întreşesute,
imensa teroare
a soarelui ermetic, straniu, greu,
apăsător, inexistent,
ar vrea, timid, să
se smulgă din sine,
să fie liber, uşor,
să privească din văzduh panorama
primăverii înflorite,
intens şi vast înflorite,
apoi,
să se întoarcă în tărâmul secret,
la florile lui de
cenuşă.

*

*El sol – con su luz,
esparcida, desigualmente,
sobre la ciudad –
le da al viejo
un porte de esfinge.
No podría explicar la fuente y
la génesis de esta analogía,
ni se afana en explicarla,
vive, sencillamente, la inmensa
fatiga del enigma,
la inmensa carga de los rayos
entretejidos,
el inmenso terror
del sol hermético, extraño, pesado,
agobiante, inexistente,
querría, tímido,
arrancarse de sí mismo,
ser libre, ligero,
mirar desde el aire el panorama
de la primavera florida,
y luego,
regresar al secreto país,
a sus flores de
ceniza.*

8

Bătrânul se
încăpățânează să rămână
fidel
mizantropiei sale
generoase,
bătrânul e atât de
bun, încât, cum s-ar putea
afirma, cum
s-a și afirmat,
e de-a dreptul crud,

bătrânul
îi iubește pe ceilalți, și
se urăște pe sine,
își urăște prezența în
promiscuitatea orașului,
în amalgamul de bețivi,
câini, cerșetori
și investitori strategici,
își urăște absența dintr-un
alt secol, dintr-o
altă lume,
își urăște ziua de ieri,
fiindcă s-a înjosit s-o trăiască,
își urăște
ziua de mâine,
fiindcă s-ar putea înjosi
părăsind-o.

*

*El viejo se
obstina en ser
fiel
a su misantropía
generosa,
el viejo es tan
noble, que, podría
afirmarse, como
se ha dicho antes,
que es justamente cruel,
el viejo ama a los otros, y
se odia a sí mismo,
odia su presencia en la
promiscuidad de la ciudad,
en la amalgama de los borrachos,
de los canes, mendigos
e inversionistas estratégicos,
odia su ausencia en
otro siglo, en*

*otro mundo,
odia su día de ayer,
porque se rebajó a vivirlo,
odia
su día de mañana,
porque podría rebajarse
a abandonarlo.*

9

Bătrânul pregustă
plictisul fără seamăn al
morții,
festinul acesta funebru a
început de mult,
din copilărie aproape,
bătrânul a trăi frenetic,
a iubit, a petrecut, a muncit,
dar, nici un moment, n-a
părăsit masa de ceață și fum
a lui Thanatos,
prin umbrele ei își privea
convivii,
în negura ei își devora
plictisul, greața, lehamitea,
la acest ospăț se află
și-acum,
când primăvara nu-i altceva decât o
invazie subterană de
viermi
și-o explozie celestă
de cenușă.

*

*El viejo se complace con
antelación*

*en el tedio sin par
de la muerte,
ese festín fúnebre
comenzó hace mucho,
casi en la infancia,
el viejo ha vivido frenéticamente,
ha amado, se ha divertido, ha trabajado,
pero, ni siquiera por un momento,
ha abandonado la mesa de niebla y humo
de Thanatos,
a través de sus sombras miró
a sus comensales,
en su oscuridad devoró
su aburrimiento, su náusea, su asco,
en ese festín se encuentra él
ahora,
cuando la primavera no es otra cosa, sino
una invasión soterrada de
gusanos
y una explosión celestial
de ceniza.*

10

Întrezăresc o singură
sărbătoare existențială, își
spune bătrânul,
ieșind din coșmarul
nocturn și
călcând, ezitant, taciturn, în
coșmarul zilei ce tocmai
începe,
o singură sărbătoare, una
doar, plasată
la capătul acestui periplu,
mai zimțat decât orice tortură,
o singură sărbătoare, un
cântec ce leagă trup,
suflet și cosmos, un

imn adresat solidarității astrale,
eliberării durerii, luminii,
o sărbătoare ce începe cu
tine și se-ncheie cu
tine,
ființă tragică, nenorocită ce ești,
o sărbătoare în urma căreia,
însă,
tot duală rămâi:
în văzduh – flacăra,
jos, pe pământ – cenușă.

*

*Vislumbro una sola
fiesta existencial, se dice
a sí mismo el viejo,
saliendo de la pesadilla
nocturna y
entrando, vacilante, taciturno, a
la pesadilla que precisamente
comienza,
una sola fiesta, solamente
una, ubicada
al final de este periplo
más tajante que cualquier tortura,
una sola fiesta, un
canto que une cuerpo,
alma y cosmos, un
himno,
dirigido a la solidaridad astral,
a la liberación, al dolor, a la luz,
una fiesta que se inicia en
ti y acaba en
ti,
en ti, ser trágico y desgraciado,
pero una fiesta tras la cual
sigues dividido:
en aire – llama,*

y abajo, sobre la tierra – ceniza.

11

Bătrânul privește, pe rând,
cele două crematorii cosmice,
soarele, luna.
Ce să aleagă?
Nu se poate decide,
fiecare din ele are
maiestatea, farmecul său.
Soarele poate oferi o incinerare
instantanee, fără amestec, o
trecere iute prin focul uscat, un
fel de uitare ce precedă
trecerea însăși.
Luna, dimpotrivă, e foc lichid,
arderea e, probabil, mai lentă și
trecerea se contemplă trecând.
Desigur,
totu-i o ipoteză, un joc, deoarece,
în ambele cazuri,
bătrânul n-ar fi de față, el
e doar virtuala cenușă,
pe care au spulberat-o, cândva,
flăcări definitive,
adieri virtuale.

*

*El viejo observa, por turno,
los dos crematorios cósmicos,
el sol, la luna.
¿Cuál elegir?
No puede decidirse,
cada uno de ellos tiene*

*su majestad, su gracia.
El sol puede ofrecer una incineración
instantánea, sin mezcla, un
pasaje rápido por el fuego seco, una
clase de olvido que precede
aun al mismo pasaje.
La luna, al contrario, es fuego líquido,
la quema será, probablemente, más lenta y
el pasaje contemplado al pasar.
Por supuesto,
todo eso es una hipótesis, un juego, porque,
en ambos casos,
el viejo no estaría presente, incluso
ahora no está presente, es
solamente la ceniza virtual
que esparcieron, una vez,
llamas definitivas,
soplos virtuales.*

12

După-amiezele bătrânului au
o frumusețe sfâșietoare,
pe care el o refuză, o
neagă, nu fiindcă și-ar
fi propus aceasta, ci
fiindcă frumusețea nu mai ajunge la sufletul lui,
mult prea încărcat de
otrava faptelor moarte, mult
prea strivit de osemintele
atâtor și-atâtor după-amieze
defuncte.
Din fericire,
moartea însăși simplifică
totul,
clarifică, elimină, șterge,
dezleagă,
cu dinții ei galbeni,
ghemul insuportabil al

vieții.

*

*Las tardes del viejo tienen
una belleza desgarradora
que él rehúsa, que
niega, no porque se lo
haya propuesto, sino
porque la belleza ya
no llega a su alma,
demasiado cargada
del veneno de hechos muertos,
demasiado aplastada por la osamenta
de tantas y tantas tardes
difuntas.
Por fortuna,
la muerte misma simplifica
todo, aclara, elimina, borra,
desata,
con sus amarillentos dientes,
el insoportable ovillo de la
vida.*

13

Bătrânul se întâlnește, uneori,
cu grupuri de tineri,
tinerii îl întreabă, sunt curioși
în ce chip tinerețea lui a
devenit o bătrânețe atât de
bogată, atât de atractivă,
tinerii întreabă, întreabă și
bătrânul observă cum ei îmbătrânesc
întrebând,
bătrânul rămâne același, bătrân,
se gândește

că el, fără să vrea, le trezește interlocutorilor
nu dragoste, nu admirație, ci
teamă,
teamă de ei înșiși, de
ceea ce ascund în ei înșiși,
de acel ceva care crește, zi de zi, în
ei înșiși, de nufărul morții, adică,
teamă de frumosul tablou al
indubitabilei treceri,
cu atât mai convingător, cu cât e
mai celebru,
teamă de tabloul dual, contradictoriu, al
trupului ce moare, pe
seama duhului,
ce trăiește.

*

*El viejo se reúne, a veces,
con grupos de jóvenes,
los jóvenes le preguntan, curiosos por saber
cómo su juventud
se ha convertido en una vejez tan
rica, tan atrayente,
los jóvenes preguntan y preguntan y
el viejo observa cómo envejecen
al preguntar,
el viejo sigue igual de viejo,
piensa
en lo que, sin querer, inspira
a sus interlocutores
no amor o admiración,
sino miedo,
miedo a sí mismos, a
lo que esconden en sí mismos,
a algo que crece, cada día, dentro
sí mismos,
es el nenúfar de la muerte,
el miedo al hermoso cuadro del*

*indudable pasaje,
más convincente cuanto más célebre,
miedo al cuadro dual, contradictorio,
del cuerpo que muere,
a cuenta del espíritu
que vive.*

14

Bătrânul cunoaște exact
momentul
când el a încetat să
existe,
poate că menirea lui tocmai
aceasta este,
să evoce, cu anume claritate,
răgazul, etapa
dintre moarte și moarte,
să consemneze ce se întâmplă în
această curgere, paralelă cu
marea curgere,
bătrânul e neînchipuit de viu,
el vede altfel, aude altfel, înțelege
altfel,
un arc, un resort, o barieră
s-au rupt, undeva, în
adâncurile ființei sale,
s-au rupt și l-au eliberat,
de-acum
scrie monografia pasajului,
monografia pre-existenței,
despre care nimeni nu știe
nimic,
dar care știe totul despre
nimicnicia nimicului.

*

*El viejo conoce exactamente
el momento
en que cesó
su existencia,
tal vez su tarea sea
precisamente ésta,
saber
evocar, con cierta claridad,
la tregua, la etapa
entre la muerte y la muerte,
consignar lo que sucede en
este flujo, paralelo con
el gran flujo,
el viejo está inimaginablemente vivo,
puede ver de otra manera, oír de otra manera, comprender
de otro modo,
un arco, un resorte, una barrera
se han roto, en alguna parte, en
lo profundo de su ser,
se han roto y lo han liberado,
desde ahora
el viejo escribe
la monografía del pasaje,
la monografía de la preexistencia,
sobre la que nadie sabe
nada,
pero ella todo lo sabe
del vacío de la nada.*

15

Bătrânul a fost
bolnav, a înțeleș, încă o
dată,
ce nenorocire, ce pedeapsă e
să ai trup,
mare greșeală trebui să
fi făcut protopărinții,
de vreme ce li s-a dat și

urmașilor să poarte atâta suferință,
bătrânul își detestă trupul
subțire, ascetic,
bătrânul își caută, de ani și
ani, sufletul,
îl simte, îl știe, undeva, pe
aproape, în tenebrele sinelui,
îl caută, i se pare uneori că-i
pe cale să-l întâlnească,
dar recade în cadrele trupului,
ca-ntr-o armură,
rece, dureroasă, străină,
bătrânul nădăjduiește și
suferă,
dă deoparte un fel de
perdele, un amestec de mușchi,
de nervi și de sânge,
se cutremură de greață, ar
vrea
o clipă, măcar o clipă, să
iasă din acest fatal echivoc, din
acest paradox, din acest supliciu:
cu sufletul se află pretutindeni
și-oricând,
cu trupul nu-i nicicând și
niciunde.

*

*El viejo estuvo
enfermo, comprendió, de
nuevo,
la desgracia, la tristeza de
tener un cuerpo,
una gran falta tuvieron que
haber cometido
los antiguos padres
cuando, a su vez, les fue dado
a los sucesores*

*soportar tal sufrimiento,
detesta el viejo su cuerpo
delgado, ascético,
el viejo busca, desde hace años y
años, su alma,
la siente, la sabe en alguna parte,
en la cercanía, en las tinieblas del yo,
la busca, a veces le parece que
está a punto de encontrarla,
pero vuelve a caer en los cuadros del cuerpo,
como en una coraza,
fría, dolorosa, ajena,
el viejo espera y
sufre,
aparta una especie de
cortinas, una mezcla de músculos,
de nervios y de sangre,
se estremece de asco, querría
salir un instante, siquiera un instante,
de este equívoco fatal, de
esta paradoja, de este suplicio:
al alma la encuentra por todas partes
y en cualquier momento,
nunca y en ninguna parte
el cuerpo.*

16

Flăcările i-au vorbit
întotdeauna bătrânului,
tot așa cum i-a vorbit, misterios,
și vântul,
astfel se vede el, acolo, pe
ultima treaptă,
un fuior de foc,
împletit cu
un fuior de vânt,
vântul ar avea,
în viziunea bătrânului,

menirea să ia duhul cu
sine,
el, vântul, a fost și a rămas
un fel de alter-ego fantomatic,
un vaier al eului,
adresat eului,
pe când flacăra destramă și
sfârtecă trupul,
cu o dragoste vehementă,
totală,
a ucide înseamnă a
poseda fără limite,
flacăra, deci, absoarbe, în
trupul său fluid,
trupul rigid al bătrânului,
îl desface, îl pierde printre
nenumăratele-i degete,
îi șoptește:
te iubesc, te-am
iubit toată viața, voi
muri gândindu-mă la
tine.

*

*Las llamas siempre
le hablaron al viejo,
como también le habló,
misteriosamente, el viento,
así se ve a sí mismo, allá, en
el último peldaño,
un copo de fuego
entretejido con un
copo de viento,
el viento tendría,
en la visión del viejo,
la tarea de llevar consigo
el espíritu,
fue viento y quedó*

*un alter-ego fantasmagórico,
un lamento del yo
dirigido al yo,
mientras la llama deshace y
despedaza el cuerpo
con un amor vehemente,
de todos modos
matar manifiesta
a la llama, que absorbe,
posee sin límites
su cuerpo fluido,
el cuerpo rígido del viejo,
lo desune, lo pierde por entre
sus múltiples dedos,
le murmura:
te amo, te amé
toda mi vida,
moriré pensando
en ti.*

17

În eternitatea bisericii,
brusc,
bătrânului i s-a
deschis dinaintea teroarea
abisului,
iată ce-ar putea să
însemne dacă te-aș părăsi,
iată ce-ar însemna să rămâi
fără Mine,
iată această fântână de vid,
rece, umedă, mucedă,
iată golul, iată cutremurul,
iată-te,
singur, strigându-mă, sprijinit pe
banca de lemn,
înfiorat până-n măduvă, deasupra negurii ultime, deasupra negurii
primordiale.

*

*En la eternidad de la iglesia,
de repente,
se abrió delante
del viejo
el terror del
abismo,
esto
significaría abandonarte,
significaría quedarte
sin Mí.
Esta fuente de vacío,
fría, húmeda, enmohecida,
este hueco, este
temblor,
y tú mismo,
solo, gritándome, apoyado en
el banco de madera,
sobrecogido hasta la médula,
en la niebla última,
en la niebla
primordial.*

18

Bătrânul a
observat o
mișcare ciudată a
obiectelor – în sens larg – ,
un fel de translație centrifugală,
copacii lunecă spre zare,
clădirile se-mprăștie lin, linear,
spre amplasamente distante,
oamenii cad în amețitoare
tuneluri,
toate întind către el brațe

reale, iluzorii,
ca și când le-ar chema sau
ele ar vrea să-i rămână în preajmă,
toate par a plânge tăcut,
depărtându-se,
în timp ce el stă și
privește jocul acesta, drama
aceasta, comedia aceasta,
tragi-comedia aceasta,
stă în fotoliul său de
cenușă,
impenetrabil,
fără nici o impresie, fără
nici o expresie.

*

*El viejo
observó
un extraño movimiento de
objetos – en un amplio sentido – ,
una especie de traslación centrífuga,
los árboles deslizados hacia el horizonte,
los edificios dispersados, quietamente,
linealmente,
hacia emplazamientos distantes,
los hombres cayendo en vertiginosos
túneles,
las cosas tendiendo hacia él brazos
reales, ilusorios,
como si lo llamaran o
quisieran permanecer cerca,
todas, pareciendo llorar en silencio,
alejarse,
mientras se queda y
mira este juego, este
drama, esta comedia,
esta tragicomedia,
se queda en su sillón de*

*ceniza,
impenetrable,
incomovibile,
inexpresivo.*

19

Existența bătrânului e
îndeajuns de ciudată, el,
de fapt, nu mai trăiește de
mult,
își supraviețuiește, însemnările
lui sunt
memorii de dincolo de
cenușă,
de-aceea, probabil, vede mai
limpede, aude mai clar,
înțelege mai exact,
de-aceea de pe mintea lui
s-a ridicat boarea insalubră
a cărnii,
de-aceea prezența lui atrage
și respinge deopotrivă, altfel
spus: fascinează,
de-aceea, poate, cuvintele lui,
țintite chiar spre mortul din cei ce
ascultă,
sunt atât de frumoase, de-adevărate, de
înfricoșătoare.
De-aceea ceilalți
își aduc brusc aminte că
sunt morți, ascultându-l.

*

*La vida del viejo es
bastante extraña,
de hecho, no vive*

*desde hace mucho,
se sobrevive a sí mismo,
sus notas son
memoriales de algo más allá de
la ceniza,
por eso, quizás, vea más
claramente, oiga más limpiamente,
entienda con más exactitud,
por eso de su mente
se levanta el hálito insalubre
de la carne,
por eso su presencia atrae
e igualmente crea rechazo, esto es: fascina,
por eso quizás, sus palabras,
apuntadas precisamente hacia
lo muerto de los que escuchan,
son tan hermosas, tan verdaderas, tan
espantosas.
Por eso los otros,
escuchándolo,
se acuerdan bruscamente
de que ellos mismos
han muerto.*

20

Bătrânul a
iubit marea și apoi
a uitat-o;
a iubit muntele și apoi
l-a uitat;
a iubit, cândva, nebunește,
râul copilăriei sale, a
iubit pădurile, dealul,
poiana,
a iubit pârâul, zăvoiul,
merii sălbatici, care foșneau,
metalic, argintiu, în amiaza de
vară,

a iubit drumul, da,
drumul pustiu, vag-șerpuitor,
ce semnifica orice, dar,
în primul rând, semnifica
viața și moartea,
pe toate le-a iubit și
le-a uitat, fără nici un dram de
regret,
încât acum singurele fantasme de
care mai vrea să-și aducă
aminte – rareori, e drept, rareori –
sunt însăși uitarea – și
voluptatea neagră
ce-o însoțește.

*

*El viejo
amó el mar y después
lo olvidó;
amó, una vez, locamente,
el río de su infancia,
amó las selvas, el cerro,
el claro,
amó el arroyo, la tierra llana y fértil,
los manzanos silvestres, que murmuraban,
metálico, plateado, en el mediodía
veraniego
amó el camino,
el camino desierto, vago, serpenteante,
que significa cualquier cosa, y
en primer lugar,
la vida y la muerte,
a todos los amó y
los olvidó, sin
el menor pesar,
los solos fantasmas
ahora de los que todavía quiere
acordarse – rara vez, de veras, rara vez –*

*son el olvido mismo y
la negra voluptuosidad
que lo acompaña.*

21

În zori,
când, rezemat de fotoliu,
bătrânul își soarbe cafeaua,
întunericul încă
n-a părăsit de tot încăperea,
fereastra mai păstrează ceva
din limfa de gheață a
lunii,
bătrânul însuși mai păstrează ceva
din spaimile negre-ale
spectrelor ce i-au
traversat visele,
spectre
care-acum s-au retras,
așteptând să revină,
așteptându-l
să vină.

*

*Al amanecer,
cuando, recostado en el sillón,
el viejo sorbe su café,
las tinieblas no
han abandonado del todo la pieza,
la ventana guarda todavía algo
del humor de hielo de
la luna,
el viejo mismo guarda todavía algo
de los espantos negros de los*

*espectros que
atravesaron sus sueños,
espectros
ahora retirados
que esperan regresar
esperan
que él regrese.*

22

Bătrânul începe să
se familiarizeze cu obscura-i
uimire – instantaneu apărută – ,
împarte numai cu sine însuși
aventura de neînțeleas a
existenței,
tot acest nonsens ridicol și
cinic,
pe care nici nu e cu putință să-l
comunică cuiva,
după cum nici celălalt nu ți-l
poate împărtăși ție,
bătrânul își duce zilele, nopțile,
pe umeri, fluierând, prin
pădurea simbolică,
prin câmpia simbolică,
prin pustia simbolică,
își cară zilele, nopțile,
speră
că soarele – uriaș crematoriu – va
nimici
mumifiatul său trup,
va volatiliza, în sfârșit,
sinistrul torționar numit
conștiință.

*

*El viejo se
familiariza con su
oscuro asombro –
aparecido de pronto– ,
comparte solamente consigo mismo
la aventura incomprensible de la
existencia,
todo este sinsentido
ridículo y cínico,
que no es posible
transmitir a nadie,
como el otro tampoco
puede confesárselo,
el viejo lleva sus días, sus noches,
sobre los hombros, silbando, por
la selva simbólica,
por la llanura simbólica,
por el desierto simbólico,
acarrea sus días, sus noches,
esperando
que el sol – el gigante crematorio –
anonade
su cuerpo momificado,
volatilice, por fin,
a ese siniestro torturador que llamamos
conciencia.*

23

Gripa bântuie târgul,
târgul e un incubator de
viruși,
soarele-i coace lin, îi protejează, le
dă drept hrană
viitoare cadavre,
câinii moșăie prin parcuri,
sfâșiind, la răstimpuri,
un adult, un
copil,

bătrânul a prevăzut
bestializarea aceasta,
a tot vorbit despre cuplul
om – câine,
câinii încep să semene cu
oamenii,
sunt chiar mai cruzi decât
ei, mai energici, mai lideri,
curând îi vom vedea
în birouri,
lătrând condescendent,
chiar zâmbind,
semnând hârtii, trimițând la
munci, la războaie,
interpretând trecutul, fasonând prezentul,
decizând viitorul,
umplându-ne
de bale destinul.

*

*La gripe recorre la ciudad,
la ciudad es una incubadora de
virus,
el sol los cuece quieto, los protege, les
ofrece como alimento
futuros cadáveres,
los perros se amodorrán por los
parques,
muerden, de vez en cuando,
a un adulto, a un
niño,
el viejo ha previsto
esta bestialización,
habló en varias ocasiones sobre
la pareja hombre – perro,
los perros comienzan a parecerse
a los hombres, son aún más crueles
que aquellos, más enérgicos, más jefes,*

*dentro de poco los veremos
en los despachos,
ladrando con condescendencia,
sonriendo todavía,
firmando papeles, enviando a otros a
trabajar, a la guerra,
interpretando el pasado, edificando el presente,
decidiendo el futuro,
llenando de babas
nuestro destino.*

24

Pare de necrezut, dar
bătrânul a fost tânăr
cândva,
pare de necrezut, dar va
fi din nou tânăr,
va fi flacăra tânără,
lumină tânără, izvorâtă din
flacăra,
fum tânăr, plutind peste
apele râului,
va fi lacrimă tânără, în
pleoapele celui ce privește
flacăra, fumul,
va fi cenușă tânără,
presărată în apele străvechi, în
apele verzi și bătrâne,
care curg spre zări bătrâne,
eterne,
va fi suflet tânăr, eliberat
de zgura memoriei carnale,
trupești,
va licări printre turle,
urcând
treptele veșnic tinere, ale
eternității
veșnic eterne.

*

*Parece increíble, pero
el viejo fue una vez
joven,
parece increíble, pero
será joven
de nuevo,
será llama vivificada,
luz primera, surgida de
la llama,
humo joven, flotando sobre
las aguas del río,
será lágrima primeriza, en
los párpados del que mire
la llama, el humo,
será jóvenes cenizas,
salpicadas en las aguas muy
antiguas, en
las aguas verdes y viejas, que corren hacia
viejos horizontes,
eternos,
será alma joven, liberada
de la escoria de
la memoria carnal,
corpórea,
destellará entre los campanarios,
subiendo
los peldaños eternamente jóvenes de la
eternidad
eternamente eterna.*

25

Bătrânul nu se
întreabă de ce a
mai prins și dimineața

aceasta,
îi e atât de străină, încât
o poate considera inexistentă,
cu puțin efort – în fond, fără
nici un fel de efort, doar cu acea
recentă uimire –
se poate considera inexistent și
pe sine,
nici n-a trebuit să se
alunge din propria-i ființă,
a plecat singur, spontan,
extras de o forță necunoscută,
acum, nemaifiind, el
străbate mari împărății
părăsite,
calcă, neuzit, pe străzi
părăsite,
trece pe lângă edificii de-azur
părăsite,
se zărește chiar și pe sine,
într-o poiană părăsită,
în preajma unui râu părăsit,
în proximitatea fostelor, importantelor
irealități
ale unei vieți
părăsite.

*

*El viejo no se
pregunta a sí mismo por qué
ha llegado también
a la mañana de hoy,
una mañana tan ajena, que
puede considerarla inexistente,
con poco esfuerzo – en el fondo, con
ningún esfuerzo, solamente con aquel
reciente asombro –
puede considerarse él mismo también
inexistente,*

*no ha sido necesario que
saliera de su propio ser,
ha partido solo, espontáneamente,
arrancado por una fuerza desconocida,
ahora, ya sin ser él
recorre grandes imperios
abandonados,
anda, extraño, por calles
abandonadas,
pasa junto a edificios de color azul
abandonados,
puede verse aún a sí mismo,
en un claro abandonado,
cerca de un río abandonado,
en la proximidad de las
pasadas, importantes
irrealidades
de una vida
abandonada.*

26

Bătrânul este
un om, încă viu, de
cenușă,
semenii sesizează totuși
statutul său ontologic aparte,
nu toți, e adevărat, unii
însă
îl privesc pe stradă cu un
fel de bucurie a regăsirii,
alții cu sfială, cu înstrăinare,
coteii cotarlei cu suspiciune și
îngrijorare,
numai el nu știe despre
sine nimic,
e uimit că există,
î se pare uneori că jocul acesta
a durat îndeajuns,

că monotonia, repetiția
au bătătorit orice bucurie, orice
nouă cărare,
în urmă, veșnicia e tristă și
aridă,
aidoma unei câmpii arse de
secetă,
înainte-i doar duhul...
Și gustul iute al
flăcării, și
gustul cenușii.

*

*El viejo es
un hombre, vivo aún, no
obstante
ser de ceniza, sus semejantes observan
su estatus ontológico especial,
no todos, claramente, pero
unos
lo miran en la calle con la
alegría del reencuentro,
otros con timidez, con alienación,
sólo él no sabe nada de
sí mismo,
está asombrado de lo que existe,
le parece a veces que este juego
ha durado ya bastante,
que la monotonía, la repetición
han pisoteado cualquier gozo, cualquier
nuevo sendero,
atrás, la eternidad triste y
árida,
parecida a una llanura
quemada por la sequía,
delante solamente
el espíritu...
Y el gusto vivo de la
llama, y*

la ceniza.

27

Bătrânul a
dormit după-amiază, vreun ceas,
era obosit, străbătuse orașul pe diagonală,
termometrele stradale, plasate din
loc în loc, arătau 22 grade Celsius,
când a sosit acasă, răcoarea
și liniștea apartamentului i-au
dat un simțământ copleșitor de
intimitate și certitudine,
s-a întins pe pat, somnul
a venit către el din toate direcțiile,
l-a cuprins, l-a învins, l-a
supus, l-a transferat într-o
lume infinit mai bună,
fără cauze, fără efecte, fără
succesiuni, fără concomitențe,
într-o lume plasată la
distanță egală între
viață și moarte,
într-o lume
la capătul căreia îl
aștepta
personajul cel mai ambiguu, cel mai ermetic,
cel mai detestat dintre toate:
el însuși.

*

*El viejo
durmió una hora por la tarde,
estaba cansado, había atravesado la
ciudad en diagonal,
los termómetros callejeros, colocados
aquí o allá, mostraban 22 grados,*

*cuando llegó a casa, la frescura
y el silencio del piso le
provocaron un molesto sentimiento de
intimidación y certidumbre,
se acostó en la cama, el sueño
llegó de todas direcciones, lo comprendió,
lo venció, lo
sumió, lo trasladó a un
mundo infinitamente mejor,
sin causas ni efectos, sin
sucesiones, sin concomitancias,
a un mundo ubicado a
igual distancia de
la vida que de la muerte,
a un mundo
al final del cual
lo esperaba
el personaje más ambiguo, el
más hermético,
el más detestado entre todos:
él mismo.*

28

Pe pod,
printre pietonii grăbiți,
aiuriți,
un câine s-a retras
să moară,
de fapt, moartea l-a
prins acolo, din urmă,
l-a culcat pe asfalt și
i-a stors din nări
un ultim pârâiaș oribil
de sânge.
E un câine ancestral, o
relicvă,
a venit din magnificul parc

cu trandafiri – mândria oraşului – ,
aşa cum se poate deduce din
traseul picăturilor de
sânge,
treci pe-alături, mila şi
groaza şi greaţa
rămân singure – singure,
pe podul de beton armat, inutil,
în această lume, inutilă şi ea,
unde, dacă priveşti atent, nu
e nimeni,
în afară de vulturul negru al
morţii.

*

*En el puente,
entre los peatones apresurados,
aturdidos,
un perro se ha retirado para
morir,
de hecho, la muerte lo ha atrapado allí, desde atrás,
lo ha echado sobre el asfalto y
de las narices le ha exprimido
un último horrible río
de sangre.
Es un perro ancestral, una
reliquia,
llegó desde el magnífico parque
de rosas – el orgullo de la ciudad – ,
como se deduce
del trayecto de las gotas de
sangre,
pasas a su lado, la compasión y
el terror y la náusea
se quedan allí – solas,
sobre el puente de hormigón armado,
inútiles,
en este mundo, inútil también él mismo,*

*en el que, si miras atentamente, no hay
nadie,
absolutamente nadie,
excepto el águila negra
de la muerte.*

29

O caniculă timpurie
incendiază amintirile bătrânului,
îl poartă prin burgul de
altădată,
prin pasajul subteran din
fața Operei, pe
străduța din vecinătatea
parcului, unde
cumpăra o ceașcă de cafea,
sorbea lent cafeaua, fuma o țigară,
îi plăcea canicula, întotdeauna
l-a fascinat,
a vorbit uneori despre viața și
agonia caniculei,
focul l-a fascinat întotdeauna,
după cum apa i-a inoculat în
vene o lentoare thanatică,
verde,
iese acum pe terasa cuprinsă
de flăcări,
simte cum arde,
e clătinat de o ciudată beție a
morții
participative, nonsolitare,
se avântă-n vârtoarea de aer
încins, în văpaia pancosmică,
apoi coboară,
lin, tot mai
lin,
spre a reînvia,
în urna lui

de cenusa.

*

*Una temprana canícula
incendia los recuerdos del viejo,
lo lleva por el pueblo de
antaño,
por el pasaje soterrado
frente a la Ópera, por la
pequeña calle en la vecindad
del parque, donde
pedía una taza de café,
lentamente sorbía
el café,
fumaba un cigarrillo,
le gustaba la canícula, siempre
le fascinó,
el fuego le fascinó siempre,
le inoculó como el agua en
las venas una lentitud thanática,
verde,
ahora sale a la terraza envuelto
en llamas,
siente cómo arde,
impulsado por la extraña
embriaguez de la
muerte
participativa, insolidaria,
se lanza a la vorágine de aire
ardiente, a la llamarada cósmica,
luego descende,
inmóvil, siempre más
inmóvil,
para resucitar,
en su urna
de ceniza.*

Îmbătrânesc,
își zice bătrânul,
în dimineața de mai,
sub aceeași cupolă de-azur
încremenită deasupra
lumii noastre agonice.
Nu: Am îmbătrânit. Iată cuvântul.
El, bătrânul, prevăzuse
totul, cu excepția uimirii acesteia:
proaspătă, abisală, de
nimic anunțată.
Copii sunt mari, nepoții au
crescut,
Cumpăna se înclină încet
spre cenușă.
Bătrânul simte aroma
fierbinte a
jarului,
îi vede ochiul roșu, de
vasilisc, îi vede
solzii de scrum,
simte boarea unei noi
înțelegeri,
presimte
vâltoarea, zborul,
extazul – încă incert – al
acelei
**„cognitio Dei
experimentalis”**.

*

*Envejezco,
se dice a sí mismo el viejo,
en la mañana de mayo,
bajo la cúpula azul
petrificada sobre*

nuestro mundo agónico.

No: Envejecí. Ésta es la palabra.

Él, el viejo, lo había previsto

todo, salvo

este asombro:

fresco, abismal, de

la nada anunciada.

Las hijas ya mayores,

los nietos han crecido,

el cigoñal se inclina

lentamente

hacia la ceniza.

El viejo siente el aroma

tórrido

de la brasa,

ve su ojo bermejo, de

basilisco, sus

escamas de ceniza,

advierte el soplo de un

nuevo entendimiento,

presiente

la vorágine, el vuelo,

el éxtasis – aún incierto –

de aquella

“cognitio Dei

experimentalis”.